

6360 SAYILI KANUN'LA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN KIRSAL ALAN VE İLÇE BELEDİYELERİ ÜZERİNE ETKİSİ: AKADEMİK İLGİ, ELEŞTİRİLER VE UYGULAMA SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

THE EFFECT OF THE AMENDMENTS MADE WITH THE LAW NO.6360 ON RURAL AREAS AND DISTRICT MUNICIPALITIES: ACADEMIC INTEREST, CRITICISM AND EVALUATION OF IMPLEMENTATION RESULTS

Mustafa LAMBA¹

1. Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi
ve Kamu Yönetimi Bölümü,
mlamba@mehmetakif.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0002-7406-6112>

Öz

Bu çalışmanın amacı, 6360 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerin büyükşehir ilçe belediyeleri ve mahalleye dönüşen (kırsal alanlarda) birimlerde ortaya çıkardığı sorunların Kanun'un uygulama öncesi yapılan eleştiriler ve uygulama sonrası tespitler doğrultusunda değerlendirilmesi ve konuya akademik ilgi düzeyinin belirlenmesidir. Çalışmada, 2014 yılı sonrasında yazılmış olan lisansüstü tezler içerik analizi yapılarak incelenmiştir. Elde edilen bulgular, büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasında görev, yetki ve koordinasyon sorunlarının yaşandığını, ilçe belediyelerinin hizmet alanının genişlemesinden dolayı kapasitelerinin yetersiz kaldığını, mahalleye dönüşen birimlere hizmet götürmede aksaklıkların görüldüğünü, imar planlamasından dolayı tarım ve hayvancılığın olumsuz etkileneceğini, köylünün muhatap bulmada sorunlar yaşadığını, gelişmiş ilçelerin ve belde halkının değişimden daha olumsuz etkilendiklerini, yapılan düzenlemenin demokratik temsil ve yerel özerkliğe uygun olmadığını göstermiştir. Kanun'un uygulanmasından önce yapılan eleştirilerle uygulama sonrası tespit edilen sorunların uyumlu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Büyükşehir Belediyesi, Kırsal Alan, Kamu Yönetimi, Yerel Yönetimler, 6360 Sayılı Kanun.

Abstract

This study aims to evaluate the problems caused by the amendments made by Law No. 6360 in metropolitan district municipalities and units that have transformed into neighbourhoods (in rural areas) in line with the criticisms made before the implementation of the Law and after the implementation and to determine the level of academic interest in the subject. In the study, postgraduate theses have been written after 2014 were analyzed by content analysis. The findings show that there are duties, authority, and coordination problems between the metropolitan and district municipalities, the capacity of the district municipalities is insufficient due to the expansion of the service area, there are problems in providing services to the units that have turned into neighbourhoods, agriculture and animal husbandry will be negatively affected due to the zoning planning, the villagers have problems in finding the addressee. It has shown that developed districts and townspeople are affected more negatively from the change and the arrangement made is not suitable for democratic representation and local autonomy. It has been observed that the criticisms made before the implementation of Law No. 6360 and the problems determined after the implementation is compatible.

Keywords: Metropolitan Municipality, Rural Area, Public Administration, Local Governments, Law No. 6360.

Makale Türü Article Type
Araştırma Makalesi Research Article

Başvuru Tarihi Application Date
05.10.2020 10.05.2020

Yayına Kabul Tarihi Admission Date
11.01.2021 01.11.2021

DOI

<https://doi.org/10.30798/makuiibf.822054>

EXTENDED SUMMARY

Research Problem

This study aims to evaluate the problems caused by the amendments made by Law No. 6360 in metropolitan district municipalities and units that have transformed into neighbourhoods (in rural areas) in line with the criticisms made before the implementation of the Law and after the implementation and to determine the level of academic interest in the subject.

Research Questions

What are the criticisms for the changes brought by Law No. 6360? What level is the academic interest in Law No. 6360? What are the problems that arise after the implementation of the law? Are there any similarities between criticisms and problems?

Literature Review

One of the reasons for the existence of local governments is the need to provide local-level services effectively and efficiently in line with the preferences and needs of the citizens, and the other is the idea of democracy, which is the most appropriate scale for participation in management. The smaller the scale on which service is provided, the easier it is to identify needs and participate in the management (Eryılmaz, 2014). It is not always easy to realize these two basic values, efficiency, and democracy, in local governments. Because there are arguments that democratic approaches are not efficient and effective, their efficient approaches are often not democratic, so the goals of democracy and efficiency are incompatible (Blatter, 2009). The idea of expanding the service area is one of the main ways to achieve efficiency and productivity in services. The reasons for those who choose to expand the service area; benefit from economies of scale that make it possible to provide cheaper (or more efficient) services in larger local government units; those larger local governments will have more capacity and can produce more services, the participation in local politics will increase; scale-up in local governments will reduce income inequalities between municipalities; large local governments will be more effective in planning and economic development; It is the thought that the free-rider problem that occurs when services are provided to people living in another region through scale-up can be overcome more easily and administrative boundaries and service area incompatibilities will decrease (Swianiewicz, 2010). In our country, as in the world, in recent years, in line with the predictions of the business approach, public administrations should be made more effective, produce more services by using fewer resources and compete. For reasons, it is seen that the understanding of efficiency has become more dominant than democracy (Kesgin, 2015). As a result, the applications of scaling up at the local level emphasized.

Methodology

In the study, postgraduate theses, and other academic studies were written on the relevant subject since 2014, when the law began to be implemented, were analyzed by content analysis and using the

trial version of MAXQDA 20 programme. It was obtained by using numerical data from the Higher Education Institution thesis search page and Google Scholar search engine.

Results and Conclusions

Problems identified in the rural area, the gaps of the special provincial administrations have not yet been filled, problems in obtaining services and finding an addressee, increased living costs, insufficient services to remote areas due to insufficient facilities of small district municipalities, transportation problems, coordination problems between metropolitan and district municipalities it is difficult for a municipality, which is an expert in urban services, to understand the problems of the rural area, the citizens living in rural areas try to convey their problems to the headmen as they did in the past because they do not have enough information about the change in the system, the district municipalities do not show enough interest in them, political or informal relations Since village lands are transferred to municipalities, agricultural lands will decrease as these areas can be opened for development, 6360 It is in the direction of the post-law zoning permits and other legislation that livestock activities will be adversely affected, that the local units are not treated fairly in the distribution of services and resources, there are problems in participation in the administration, the regulation reduces the democratic rights of the villagers and does not comply with the principle of locality in service. In academic studies, the district municipalities lost their authority after Law No. 6360, the tutelage of the metropolitan municipality increased, there were duties, powers, political conflicts and sharing problems with the metropolitan municipality, there was not enough increase in their income despite the enlargement of their duty areas and they had to provide services to very distant neighbourhoods. The quality of the city leads to differences between the centre and the countryside, municipalities that are experts in urban services face problems in providing rural services, citizens sometimes have difficulties in finding addressees and coordination problems between municipalities, because both the metropolitan municipality and the district municipality have duties in the same place. It has been determined that there is a difference in quality and quantity in terms of service provision among municipalities, leading citizens to negative thoughts about the district municipality. It has been determined that especially large populated and developed districts are reluctant to share their authority and resources as they are negatively affected by the regulation. As a result, it has been observed that the majority of criticisms made about Law No. 6360 before the implementation emerged together with the implementation. To eliminate the problems experienced, the Metropolitan Municipality Law No. 5216 should be reviewed again, services related to the neighbourhood and rural areas should be solved by transferring resources and authority to district municipalities or the duties of two different municipalities on the same location should be terminated. Whether scaling up provides an economic advantage should be reviewed and a new organizational model should be developed. The authority to make all development plans throughout the province should be given to the commission that will be formed within the metropolitan municipality with a participatory approach. The status of rural neighbourhoods should be strengthened by making a

distinction between rural and urban neighbourhoods, and the regulations that will adversely affect agriculture and animal husbandry should be reviewed.

1. GİRİŞ

Yerel yönetimlerin varlık sebeplerinde biri, yerel düzeydeki hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde vatandaşların tercihleri ve ihtiyaçları doğrultusunda sunulması ihtiyacı, diğeri ise demokrasi düşüncesi yani yönetime katılım için en uygun ölçek olmalarıdır. Hizmet sunulan ölçek ne kadar küçültülürse ihtiyaçların belirlenmesi ve yönetime katılma o ölçüde kolaylaşmaktadır (Eryılmaz, 2014). Yerel yönetimlerin bu iki temel değer olan etkinlik ve demokrasinin her zaman birlikte gerçekleştirilmesi pek kolay değildir. Çünkü demokratik yaklaşımların verimli ve etkin olmadığı, verimli yaklaşımlarında çoğu zaman demokratik olmadığı, dolayısıyla demokrasinin ve verimliliğin hedeflerinin uyumsuz olduğu yönünde savlar bulunmaktadır (Blatter, 2009). Hizmetlerde etkinlik ve verimliliğin gerçekleştirilmesi için başvuru yollarının başında hizmet sunulan alanı genişletme düşüncesi yer almaktadır. Hizmet sunulan alanı genişletmeye yönelik tercihte bulunanların gerekçeleri; daha büyük yerel yönetim birimlerinde daha ucuz (veya daha etkili) hizmetler sunmayı mümkün kılan ölçek ekonomilerinden yararlanabileceği; daha büyük yerel yönetimlerin daha fazla kapasiteye sahip olacağı ve daha fazla hizmet üretebileceği bundan dolayı da yerel siyasete katılımın artacağı; büyük yerel yönetimlerin belediyeler arasındaki gelir eşitsizliklerini azaltacağı; büyük yerel yönetimlerin planlama ve ekonomik kalkınmada daha etkili olacağı; ölçek genişletme yoluyla başka bir bölgede yaşayanlara hizmet sunulduğunda ortaya çıkan bedavacılık sorununun daha kolay aşılabileceği ve idari sınırlar ve hizmet alanı uyumsuzluklarının azalacağı düşüncesidir (Swianiewicz, 2010).

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda işletmecî yaklaşımın öngörülerini doğrultusunda kamu yönetimlerinin etkin hale getirilmesi, daha az kaynak kullanarak daha fazla hizmet üretmesi, rekabet edebilmesi vb. gerekçelerle etkinlik anlayışının demokrasiye göre daha baskın konuma geldiği görülmektedir (Kesgin, 2015). Bunun sonucunda da yerel düzeyde ölçek büyütme uygulamaları fazla ön plana çıkarılmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, 06.12.2012 tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6360 sayılı “On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un çıkarıldığı tarihten itibaren ortaya konulan eleştirilerin son altı yıllık periyotta ne ölçüde gerçekleştiğinin, yapılan alan araştırmaları üzerinden incelenmesidir. Çalışmada, 6360 sayılı Kanun'a yönelik tüm sorun alanları değil sadece kırsal alana ve ilçe belediyelerine ilişkin sorunlar ele alınmaktadır. Bu kapsamda, Kanun'un uygulanmaya başlandığı 2014 yılı sonrası 6360 sayılı Kanun başlığıyla yazılan, kırsal alan ve ilçe belediyelerine yönelik lisansüstü tezler çalışmanın kapsamını oluşturmaktadır.

2. 6360 SAYILI KANUN’LA GERÇEKLEŞTİRİLEN DÜZENLEMELER ve TEMEL SORUN ALANLARI

6360 sayılı Kanun’un yerel yönetim sistemimize getirmiş olduğu yenilikler genel hatları şunlardır:

- Büyükşehir belediyesi sayısı 16’dan 30’a çıkarılmış,
- Büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınırı, büyükşehir ilçe belediyelerinin sınırları da ilçe mülki sınırı olarak genişletilmiş, yeni kurulan ilçelerle birlikte toplam büyükşehir ilçe sayı 143’ten 519’a yükselmiştir.
- Büyükşehir belediyesi sınırlarında bulunan belde ve köylerin tüzel kişilikleri kaldırılmış, belde ve köyler bağlı buldukları yerin mahallesi konumuna getirilmiş,
- Büyükşehirlerde il özel idareleri kaldırılmış, kapatılan il özel idarelerinin yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları kurulmuş,
- Büyükşehir kurulan illerde mahalli idare birlikleri kaldırılmış,
- Büyükşehir belediyesi olmak için belediye nüfusunun değil, il nüfusunun 750.000 olması koşulu getirilmiş,
- Büyükşehir ilçe belediyesi olmak için nüfus kriteri 50.000’den 20.000’e indirilmiş,
- Yeni büyükşehir belediyesi olan illerde yeni ilçeler kurulmuş ve bunların bağlılıkları değiştirilmiş,
- Genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere ayrılan paylar yeniden düzenlenmiş,
- Büyükşehir belediyesinin görev ve yetkilerinde yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Literatürde bütünşehir modeli olarak da adlandırılan bu düzenlemelerin arka planında ölçek ekonomisinin avantajlarından yararlanma düşüncesi yer almaktadır. Kanun’un genel gerekçesinde, etkinlik ve verimliliğin sağlamadığı, ölçek ekonomisinden yeterince yararlanılmaması sebebiyle kaynak israfının olduğu, bundan dolayı da yönetim, planlama ve koordinasyon açısından optimal ölçekte hizmet üretebilecek güçlü yerel yönetim yapılarına ihtiyaç duyulduğundan söz edilmiştir. Ölçeğin genişlemesi büyükşehirin ve ilçe belediyelerinin hizmet alanlarını genişlettiği için görevler, yetkiler, kaynaklar, personel ve hizmet üreten birimlerin yapısı da yeniden düzenlenmiştir (Genç, 2014)

Düzenleme sonrası büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri arasındaki ilişkilerde iki kademeli bir yapılanmaya geçmiştir. Büyükşehir belediyesinin yönlendirici-düzenleyici, ilçe belediyelerinin ise yatırımcı-hizmet sunucu olması planlanan bu yapılanmada, büyükşehir belediyelerine verilen yetkilerin koordinasyon ve denetlemenin ötesine geçtiği, kentin tamamını ilgilendiren altyapı, ulaştırma, imar gibi alanlarda büyük yatırımları da kapsadığı görülmüştür. Dolayısıyla, ölçek büyütmenin avantajlarından yararlanılarak planlamanın ve yatırımların tek elden gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Özellikle düzensiz kentleşmeyi engellemek ve kent sınırlarını aşan büyük yatırımların, eski sistemle hayata

geçirilmesi zorlaştığı için asıl yetkili belediyenin büyükşehir belediyesi olması tercih edilmiştir (Turan ve Duru, 2014).

5216 sayılı Kanun'da büyükşehir belediyesinin görevlerine 25 bend ayrılırken ilçe belediyelerinin görevleri 5 bend halinde sıralanmıştır. Kanun'da büyükşehir belediyesinin tanımı; sınırları il mülki sınırı olan ve sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu sağlayan; idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisi (5216 md.3) şeklinde değiştirilmiştir.

2014 yerel seçimlerinden itibaren uygulanmaya geçirilen 6360 sayılı Kanun uygulama öncesinde ve sonrasında hem siyasi hem de akademik çevrelerde gündemi önemli ölçüde meşgul etmiştir. Kanun'a yönelik siyasi, hukuki, idari, demokratik, ekonomik vb. açılardan çeşitli eleştiriler ortaya atılmıştır.

Kanun uygulamaya başlamadan önce ortaya atılan eleştirilerden bazıları Genç (2014)'in çalışmasında: Anayasaya aykırılık, ilçe belediyelerinin özerkliğini yitirmesi, yetki ve görev uyuşmazlıklarının ortaya çıkması, il özel idaresi olan illerle büyükşehirler arasında ikili bir yapı doğurması, bölge kentler oluşturulmaya çalışılması, yeni büyükşehirlerin olanaklarının birbirine yakın olmaması, hizmet maliyetlerinin artacağı, belediyelerin uzmanı olmadıkları kırsal alana hizmet götürme konusunda sorunlar yaşayacakları, büyükşehir belediye ölçeğinin optimal bir büyüklük kabul edilemeyeceği, demokratik katılımın zayıflayacağı, büyükşehir belediyelerinde nüfusu büyük ilçeler aleyhine temsil sorunları yaşanacağı, seçim çevrelerinin değişeceği, vergi tabanının kırsal alanlara kadar yaygınlaştırılacağı ve bunun köylüye sorun yaratacağı ve karar mekanizmalarına katılım süreçlerinin azalacağı (Genç, 2014) şeklinde sıralanmıştır.

Bunların yanında, kent merkezleri ile kırsal alanlar arasındaki mesafenin uzak olmasının, kırsal alana götürülecek olan hizmetlerin kalitesini azaltabileceği, eskiden köylü ile birlikte yürütülen birçok çalışmanın köy bütçesinin ortadan kalkmasıyla bundan sonra gerçekleştirilemeyeceği, çünkü mali bakımdan zayıf durumda olan ilçe belediyelerinden bu hizmetleri sağlıklı bir şekilde yürütmesinin beklenemeyeceği, köy tüzel kişiliğine ait mera, otlak ve yaylak gibi arazilerin büyükşehir belediyelerinin mülkiyetine geçmesinden sonra buraların satış, kiralama, imara açma durumlarının söz konusu olacağı, dolayısıyla tarımsal üretimi olumsuz yönde etkileyeceği ve hayvancılık yapmayı yasal anlamda zorlaştıracığı yönünde eleştirilere de rastlanmaktadır (Ayyıldız, Çiçek, ve Ayyıldız, 2016).

Yukarıda sıralanan temel sorun alanlarından özellikle ilçeler ve kırsal alanı ilgilendiren sorunların 2014-2020 uygulama döneminde nasıl ve ne ölçüde ortaya çıktığını farklı il örnekleri üzerinden tespit etmek amacıyla incelenen lisansüstü tez çalışmaları üçüncü bölümün temel konusunu oluşturmaktadır.

3. 6360 SAYILI KANUN’LA GETİRİLEN DEĞİŞİKLİKLERE AKADEMİK İLĞİ DÜZEYİ

6360 sayılı Kanun 2014 yılında uygulanmaya başlanmakla birlikte Kanun’un çıkarıldığı 2012 yılından itibaren akademik alanda büyük bir ilgi uyandırmıştır. Ancak, uygulamaya ilişkin tespitler Kanun’un uygulanmaya başlandığı 2014 yılından itibaren ortaya çıktığı için veriler 2014-2020 dönemini kapsamaktadır. Akademik çalışmaların en uzun soluklu olanları tez çalışmalarıdır. YÖK’ün tez tarama sayfasında tarama terimi olarak “6360” ifadesi yazıldığında 2014-2020 döneminde toplam 61 tezin başlığında bu ifadeye yer verildiği görülmektedir. Tarama terimi “yeni büyükşehir” olarak değiştirildiğinde ise bu sayı 7 daha artarak 68’e ulaşmaktadır. Bu tezlerden 8’i doktora, kalan 60’ı ise yüksek lisans tezleridir. Tezlerin 4’ü şehircilik ve bölge planlama, 1’i ulaşım, 1’i coğrafya, 2’si maliye, 2’si ziraat, 3’ü hukuk, 2’si mühendislik ve mimarlık diğerleri de kamu yönetimi ve siyaset bilimi alanlarında yazılmıştır. Halen devam etmekte olan çok sayıda tez çalışmasının bulunduğu da düşünüldüğünde 6360 sayılı Kanun’a akademinin farklı alanlarında büyük bir ilginin olduğu söylenebilir.

Akademik alandaki en yaygın çalışmalar makalelerdir. Google’ın akademik arama sayfası olan “Google Scholar” üzerinde “6360 sayılı” terimi aratıldığında 2014-2020 yılları arasında makale başlıklarında bu terim bulunan 86 çalışma; “6360” terimi aratıldığında 158 çalışma olduğu görülmektedir. Bu taramalarda yer almayan çok sayıda makale, kitap, bildiri ve kitap bölümü şeklindeki çalışmaların da olduğu bilinmektedir. Ayrıca bu taramalar çalışma başlıkları üzerinde olduğu için çalışma içeriklerinde konuyu elen araştırmalar bu sayıyı daha da arttıracaktır. Dolayısıyla büyükşehir belediye sistemini büyük ölçüde değiştiren 6360 sayılı Kanun’un etkilerini farklı açılardan ele alan çok sayıda akademik çalışmaya rastlamak mümkündür. Bu çalışmada, özellikle 6360 sayılı Kanun’dan en fazla etkilenen kırsal alan ve ilçelere yönelik sorunları ele alan lisansüstü tez çalışmalarında ortaya çıkan temel sorun alanları ele alınmaktadır.

4. KIRSAL ALANA VE İLÇELERE YÖNELİK SORUNLAR

Çalışmanın bu bölümünde değişen büyükşehir belediye sisteminin ortaya çıkardığı sorunları kırsal alan ve ilçe belediyeleri bakımından ele alan toplam 19 adet lisansüstü tez çalışmasında şu bulgulara ulaşılmıştır:

Karaoğlan (2018) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinde kırsal alanda yaşayan vatandaşların hizmet alma bakımından kaygılarının bulunduğu bunun ise Yasa’nın, büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çatışmaları arttırmasından kaynaklandığı belirtilmiştir. Ayrıca kırsal alana hizmet götürmek üzere yeni birimler oluşturulması gerekirken büyükşehir belediyesi tarafından böyle bir örgütlenmeye gidilmediği görülmüştür. İlçe belediyelerinin mali kaynak sıkıntıları, genişleyen görev alanlarına, özellikle uzak mahallelere hizmet götürmede sorunların yaşanmasına yol açmıştır. Küçük

belediyelerin idari ve mali kapasitelerinin yetersiz olması ve genişleyen görev alanlarına hizmet götürecek sayıda ve nitelikte personele sahip olmamaları sorunu daha da büyütüştür. Köy tüzel kişiliğinin kaldırılmasının köy halkı bakımından temsil kaybına yol açtığı öte yandan, köy halkının 2019 yılından itibaren vergi yükümlülüklerinin maliyetlerini artıracacağı bu durumun da kırsal yaşamı olumsuz yönde etkileyeceği belirtilmiştir. Bu değişimlerden etkilenen toplam kişi sayısı yaklaşık 5.785.923'tür. Tez çalışmasında, Kanun'un uygulama sonuçlarının ilk zamanlarda düzenlemeye iyimser yaklaşanlar tarafından dahi olumsuz karşılandığı ifade edilmiştir (Karaoğlu, 2018).

Kalpaklıoğlu (2017)'nin tez çalışmasında, köyden dönüşen mahallerin imar çalışmalarının yetersizliğinden dolayı inşaat ve hayvancılık konusundaki yatırımlarda sorunlar tespit edilmiştir. Ayrıca vatandaşların önemli bir kısmının ahır yapımı için belediyeden izin almaları gerektiğini bilmedikleri, köy tüzel kişiliği sona erdirildiği için tüm hizmetlerin belediyeden beklenir hale geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Büyükşehir belediye sisteminde gerçekleştirilen dönüşümün önemli eksikliklerinden birinin köy ya da ilçe belediyesi sınırlarında yaşayan bireylerin büyükşehir halkı statüsüne geçirilmesi ve halkın bu statünün gerekleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmamasından dolayı bu alanda yaşanan sorunların bir kat daha arttığı ifadelerine yer verilmiştir (Kalpaklıoğlu, 2017).

Koç (2018) Muğla iline yönelik farklı bir çalışmada; büyükşehir ve ilçe belediyelerinin kırsal alanları ve ihtiyaçlarını tespit etmelerinin zaman alacağı, buna rağmen sorun ve hizmetlerinin tespit edilmesine ilişkin süreçlerde muhtarların katılımını sağlayacak mekanizmalarının geliştirilmediği ifade edilmiştir. Diğer sorun alanları arasında, iletişim eksikliği, belediye bütçesinden on yıl süre ile ayrılması gereken %10'luk payın ayrılmadığı, muhtarların yetkilerinin azalması ve yerelde merkezileşme sonucu kırsal mahallelerin hizmet almada sorunlar yaşamaları gösterilmiştir (Koç, 2018).

Van Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan bir yüksek lisans tez çalışmasında Kalkan (2018) büyükşehir belediyesinin ve ilçe belediyelerinin köylerde meraların ıslahı, tarım ve kırsal alanın altyapı ihtiyaçlarına yönelik hizmetler konusunda neredeyse hiç yatırım yapmadıkları belirtilmiştir. İlçe belediyelerinin kırsal alana hizmet götürecek kapasiteye sahip olmadıkları bundan dolayı büyükşehir ve ilçe belediye bütçelerinin güçlendirilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte özellikle tarım ve hayvancılık alanlarında merkezi yönetim ile büyükşehir belediyelerinin görev ve yetki çatışması yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle köylerin nüfusu az olduğu için seçimlerde kimin hangi adaya oy verdiğinin kolay tespit edilebilmesinden ötürü, köylere hizmet götürme noktasında belediyelerin partizan tavırlar sergileyebilecekleri, bu konuda da bir denetim mekanizmasının olmadığına dikkat çekilmiştir (Kalkan, 2018).

Karataşlar (2019)'ın Balıkesir ili özelinde yaptığı çalışmada, Köy tüzel kişiliğinin kaldırılması sonucu köy halkının en küçük bir hizmet talebini dahi uzak mesafede bulunan belediyelerden bekler hale geldiği, büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyelerinin görev tanımlarının net olarak yapılmamasından dolayı görev ve yetki karmaşası yaşandığı, valilerin gücünün azaltılması ile birlikte

küçük bir hizmet için bile valinin belediyeden talepte bulunur hale geldiği, uzak mesafedeki kırsal alanlara hizmet ulaştırmada aksaklıklar yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır (Karataşlar, 2019). Özellikle kırsal mahallelerde mesafeden dolayı hizmetlerin aksamasına dikkat çekilen başka bir çalışmada, mesafeden dolayı kırsal alanlarda kentleşmenin de mümkün olmadığı ifade edilmiştir (Avşar, 2020). Hizmetlerin yetersizliği ve aksamalar konusunda Şahin (2019)'in tez çalışmasında da benzer sorunlara dikkat çekilmiştir (Şahin, 2019). Köy tüzel kişiliğinin kaldırılmasının etkileri üzerinde bir tez çalışması yapan Şahin, mahalle olduktan sonra köylünün maliyetlerinin artmaya başlamasının, özellikle su ücreti konusunun köylüyü tarımsal faaliyetlerinden uzaklaştırabileceği konusuna dikkat çekmiştir.

Toprak (2019) da Denizli ili özelinde yaptığı çalışmasında benzer sorunlara dikkat çekilerek, köylünün maliyet ve aidiyet sorunları olduğunu, altyapı sorunlarının yeterince giderilemediğini ifade edilmiştir (Toprak, 2019).

Bir başka araştırma Bahadır (2017) tarafından Trabzon ili Vakfıkebir ilçesindeki muhtarlarla gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre muhtarlar; Kanun sonrası köy halkının yaşam maliyetlerinin artacağı, köy mülkiyetinde bulunan arazilerinin ellerinden alınacağı, tarım alanlarının imara açılacağı, ahır ve depo gibi yatırımların imar iznine tabi olacağı ve ahırların köy sınırları dışına çıkarılma riskinin bulunduğu yönünde görüş beyan etmişlerdir (Bahadır, 2017).

Beldelere ilişkin sorunları inceleyen çalışmada Karpuz (2019), 6360 sayılı Kanun'la getirilen düzenlemelerden belde halkının daha fazla etkilendiğini ortaya koymuştur. Beldelerin tüzel kişiliğinin kaldırılmasının halkı, en küçük hizmetler için bile ilçeye ya da büyükşehir belediyesine bağımlı hale getirdiğini bunun da hizmetlerde aksamalara yol açtığını belirtmiştir. Çalışmada, 6360 sayılı Kanun'un hizmetlerde etkinlik ve verimlilik gibi amaçlarına ulaşamadığı, vatandaşın derdini anlatacak muhatap bulmakta zorlandığı, demokratik katılımın kısıtlandığı, beldede yetkili olması gereken muhtarların yetkilerinin kısıtlanmasının Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına da uygun olmadığı, hizmetlerde gecikmeler yaşandığı, eskiden kolayca çözülebilen sorunların değişiklik sonrası çözümünün zaman aldığı, ilçe ve büyükşehir belediyeleri arasında siyasi görüş farklılıklarından kaynaklanan koordinasyon ve kaynak dağıtım problemleri yaşandığı tespitler arasındadır (Karpuz, 2019). Trabzon'da tüzel kişiliği kaldırılan beldeler üzerinde yapılan bir başka çalışmada da benzer sorunlar tespit edilerek, Kanun'un amacına ulaşamadığı belirtilmiştir (Sarıhan, 2019).

Yukarıda köyden mahalleye dönüşen birimler bakımından sıralanan katılım ve demokrasi, hizmet alma, belediyeye erişim konusundaki sorunlar, hizmet sunmada eşitsizlikler, köylerin görev, yetki ve mal varlıklarındaki kayıplar, hizmet kalitesinin düşüklüğü gibi sorunlarla, Susta (2018) tarafından İzmir ili Kirazlı ilçesinde yapılan bir yüksek lisans tez çalışmasında da karşılaşılmıştır (Susta, 2018).

Daşçı (2016)'nın Balıkesir ilindeki araştırmasında bu sorunlara ilaveten, daha önce toplu halde bulunan yerlere hizmet götüren belediyelerin dağınık alanlara hizmet götürmesinin etkinliği azalttığı ve

hizmet maliyetlerini arttırdığı, bürokratik süreçleri çoğalttığı, ilçe belediyelerini büyükşehir belediyesine bağımlı hale getirdiği, belde ve köylerde yaşayanların çoğunluğunun aidiyet sorunları yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır (Daşçı, 2016).

Malatya ilinde Sezik (2015) tarafından yapılan doktora tez araştırmasında; il özel idarelerinin kapatılmasının ve il ölçeğinde büyükşehir uygulamasının olumlu karşılanmadığı, belde ve köylerin kapatılmasına karşı çıktığı, il ve ilçeler arasında iyi bir planlama yapılmadığı, düzenlemenin kaynak israfını önlemediği, ilçe belediyelerinin bazı yetkilerinin büyükşehir belediyesine geçmesinin olumsuz karşılandığı, halkın yönetime katılması ve rahatça ulaşabilmesi bakımından önem arz eden köylerin ve beldelerin kaldırılmasının ve ilçe belediyelerinin büyükşehir belediyelerinin tahakkümü altına alınmalarının, demokratik katılım ve seçmen denetimini etkisizleştirdiği, kırsal bölgelerdeki halkın ihtiyacı olduğunda rahatlıkla ulaşabildiği muhtar ve belde belediye başkanı yerine, uzun ve karmaşık bürokratik formalitelerle uğraşmak zorunda kaldığı, hizmet ihtiyacının daha uzun zamanda ve daha fazla mücadele ederek karşılanabildiği, kaynakların büyük ölçüde merkeze bağımlı olmasının ve yetersizliğinin, ekonomik vesayet ortaya çıkaracağı, hizmet ve kaynak dağıtımında adil davranılmayacağı ve il merkezlerinin pastadan en büyük payı alacağına yönelik tespitler yapılmıştır (Sezik, 2015).

Muğla ili Marmaris ilçesinde yapılan bir çalışmada (Yetkin, 2017) ise 6360 sayılı Kanun'un özellikle hizmet maliyetlerini arttırdığı, demokratik katılımı zayıflattığı, büyükşehir belediyesinde büyük nüfuslu ilçelerin temsil sorunu yaşadığı ve büyükşehir ile ilçe belediyeleri arasında görev ve yetki uyumsuzluklar meydana getirdiği belirtilmiştir. Yıldız (2018) da yüksek lisans tez çalışmasında bu verilerin yanında, ölçek ekonomisinin avantajlarından yararlanılmadığı sonucuna ulaşmıştır (Yıldız, 2018).

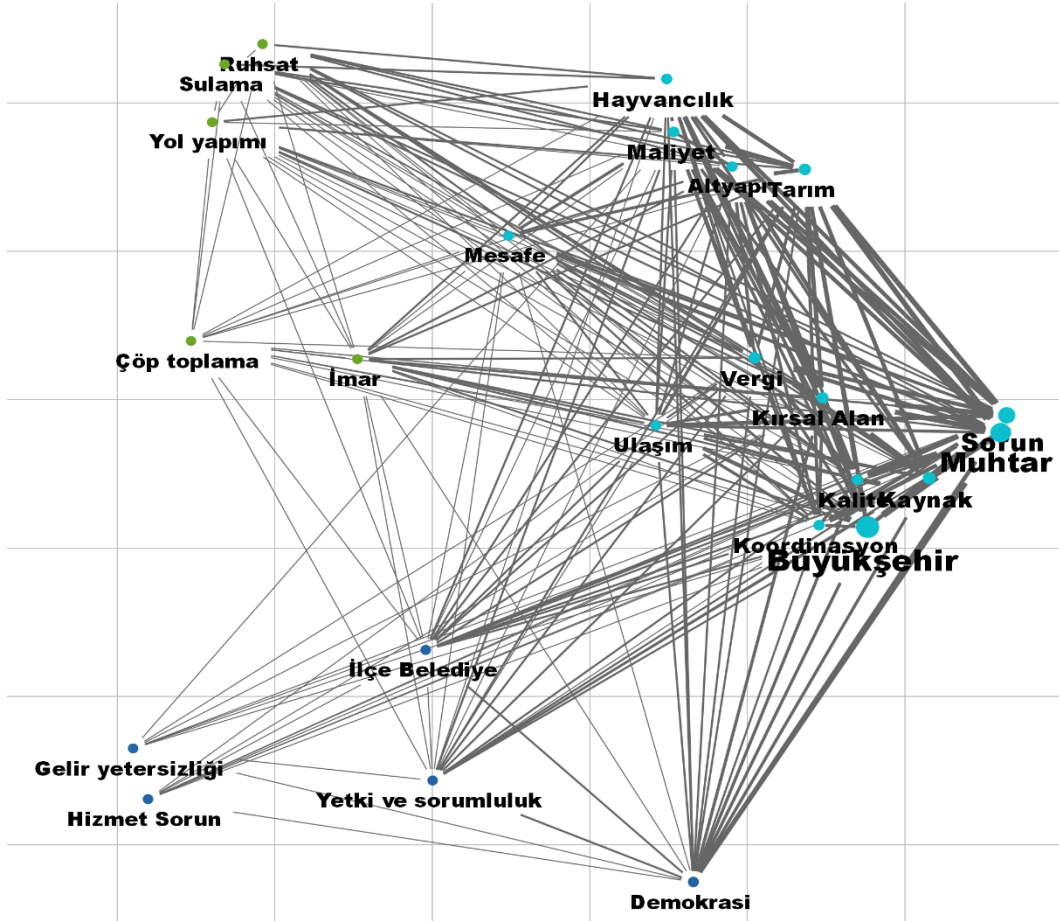
Dağlı (2018)'nin çalışmasında değişimin, kaynakların etkin ve verimli kullanımı konusunda sürdürülebilir bir durum ortaya çıkarmadığı, mülki idarenin güç kaybına uğradığı, ilçe belediyelerinin konumunu zayıflattığı, her ne kadar çalışmanın gerçekleştirildiği Kocaeli ve Sakarya illerinin geçmişten gelen tecrübelerinin 6360 sayılı Kanun'un uygulanmasında genelde olumlu sonuçlarla karşılaşılsa da diğer illerde benzer sonuçları almanın zorluğuna dikkat çekilmiştir. Dolayısıyla Kanun'da bir revizyonun gerekli olduğu ileri sürülmüştür (Dağlı, 2018).

Çavuşoğlu (2019)'nun Antalya ilinde yaptığı yüksek lisans tez çalışmasında da 6360 sayılı Kanun'la getirilen düzenlemelerin köyden mahalleye dönüşen birimlerin muhtarları tarafından olumsuz karşılandığı, kırsal ve kentsel mahalle ayrımı yapılması gerektiği, büyükşehir ve ilçe belediyelerinin hizmet götürmede yetersiz kaldıkları, kırsal alanda yaşayan insanların vergi yükümlülüklerinin bir süre daha ertelenmesi gerektiği ve düzenlemeler yapılmadan önce halka sorulması gerektiği yönünde bulgulara ulaşılmıştır.

Yukarıdaki çalışmalara benzer konularda yapılmış çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmaların hepsini ayrı ayrı inceleme imkanı bulunmadığı için 2014 yılından sonra yazılmış kırsal alan ve ilçe belediyelerinin sorunlarını ele alan lisansüstü tez çalışmaları ile yetinilmiştir. İncelenen çalışmalar, 6360 sayılı Kanun’la yapılan değişikliklerin büyükşehir sınırlarındaki ilçe belediyeleri ve mahalleye dönüşen birimlerde ortaya çıkardığı ortak sorunların tespiti bakımından yeterli kanaatin oluşmasını sağlamıştır.

Lisansüstü tez çalışmaları üzerinde ayrıca MAXQDA 20 programının deneme sürümü kullanılarak nitel analiz gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda tezlerin asıl özgün kısımlarını oluşturan sonuç bölümleri, çalışmalardan elde edilen anahtar kelimeler doğrultusunda içerik analizine tabi tutulmuştur. Anahtar kelimelerin sıklık dağılımları ve birbirleri ile ilişkileri aşağıdaki şekil ve tablolarda gösterilmiştir.

Şekil 1. Kod Haritası

Kod haritasında da görüldüğü üzere çizgi kalınlıkları arttıkça o ifadenin sıklığı artmaktadır. Tezlerde kaynak, muhtar, sorun, kırsal alan, yetki ve koordinasyon kavramlarının sıklığının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Kod Haritası Frekans Dağılımları

	Altyapı	Yol yapımı	Demokrasi	Gelir Yeter.	Hayvancılık	Hizmet	Kalite	Kaynak	Koordinasyon	Kırsal Alan	Maliyet	Mesafe	Ruhsat	Sulama	Tarım	Ulaşım	Vergi	Yetki ve Sor.	Çöp toplama	İmar	Sorun	Muhtar	Büyükşehir	İlçe Belediye	TOPLAM
Altyapı	0	2	4	0	8	0	7	9	7	9	7	5	3	2	9	5	7	2	2	3	10	10	7	3	121
Yol yapımı	2	0	0	0	3	0	2	2	0	3	2	1	2	2	3	2	2	0	1	1	3	2	2	1	36
Demokrasi	4	0	0	1	3	1	7	8	5	7	3	2	0	0	5	3	5	4	0	1	9	9	7	3	87
Gelir yetersizliği	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	9
Hayvancılık	8	3	3	0	0	0	6	8	5	9	7	4	3	3	10	5	6	2	2	3	10	9	7	4	117
Hizmet Sorun	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	10
Kalite	7	2	7	0	6	1	0	12	8	9	6	4	3	2	8	7	9	3	1	4	13	13	10	3	138
Kaynak	9	2	8	1	8	1	12	0	10	12	8	5	3	2	10	8	10	5	2	4	15	15	11	4	165
Koordinasyon	7	0	5	0	5	1	8	10	0	7	6	5	1	0	7	6	7	2	1	2	11	11	8	3	113
Kırsal Alan	9	3	7	1	9	1	9	12	7	0	7	4	3	2	10	7	8	4	2	3	13	12	10	5	148
Maliyet	7	2	3	1	7	0	6	8	6	7	0	6	3	3	9	4	8	3	2	2	10	10	7	2	116
Mesafe	5	1	2	0	4	0	4	5	5	4	6	0	2	1	6	3	5	2	1	1	6	6	4	2	75
Ruhsat	3	2	0	0	3	0	3	3	1	3	3	2	0	2	3	2	3	0	1	2	3	3	2	0	44
Sulama	2	2	0	0	3	0	2	2	0	2	3	1	2	0	3	1	2	0	1	1	3	3	2	0	35
Tarım	9	3	5	0	10	0	8	10	7	10	9	6	3	3	0	6	8	4	2	3	13	12	9	4	144
Ulaşım	5	2	3	0	5	0	7	8	6	7	4	3	2	1	6	0	4	2	2	3	9	8	9	3	99
Vergi	7	2	5	1	6	1	9	10	7	8	8	5	3	2	8	4	0	3	1	3	11	11	8	3	126
Yetki ve sorumluluk	2	0	4	1	2	0	3	5	2	4	3	2	0	0	4	2	3	0	1	1	5	5	4	2	55
Çöp toplama	2	1	0	0	2	0	1	2	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	0	1	2	2	2	1	30
İmar	3	1	1	0	3	0	4	4	2	3	2	1	2	1	3	3	3	1	1	0	4	4	4	1	51
Sorun	10	3	9	1	10	1	13	15	11	13	10	6	3	3	13	9	11	5	2	4	0	18	15	5	190
Muhtar	10	2	9	1	9	1	13	15	11	12	10	6	3	3	12	8	11	5	2	4	18	0	14	4	183
Büyükşehir	7	2	7	1	7	1	10	11	8	10	7	4	2	2	9	9	8	4	2	4	15	14	0	5	149
İlçe Belediye	3	1	3	0	4	1	3	4	3	5	2	2	0	0	4	3	3	2	1	1	5	4	5	0	59
TOPLAM	121	36	87	9	117	10	138	165	113	148	116	75	44	35	144	99	126	55	30	51	190	183	149	59	

Kod matrisinde yer alan sıklık dağılımlarının rakamsal ifadeleri Tablo 1'de görülmektedir. Tabloya göre, en fazla bağıntılı kavramların muhtar-sorun, büyükşehir belediye-sorun, kaynak-sorun, muhtar-kaynak, kalite-sorun ve kırsal alan-sorun, tarım-sorun olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla kavramların daha çok sorun ifadesi ile birlikte tekrarlandığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 2. Kod İfadelerinin Tezlere Göre Dağılımı

	İlçe Belediye	Büyükşehir	Muhtar	Sorun	İmar	Çöp toplama	Yedki ve Sor.	Vergi	Ulaşım	Tarım	Sulama	Ruhsat	Mesafe	Maliyet	Kırsal Alan	Koordinasyon	Kaynak	Kalite	Hizmet Sorun	Hayvancılık	Gelir Yeter.	Demokrasi	Yol yapımı	Altyapı	TOPLAM
1	0	26	2	1	0	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	0	0	0	0	0	41
2	0	18	93	14	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	6	1	2	1	0	0	0	1	0	1	138
3	0	21	1	5	0	0	1	0	2	1	0	0	0	0	1	0	5	1	0	0	0	5	0	0	43
4	0	0	1	9	0	0	0	2	0	5	0	0	0	5	1	4	3	1	0	1	0	0	0	4	36
5	0	27	42	6	1	1	0	20	3	17	3	3	0	2	3	0	3	6	0	13	0	0	1	2	153
6	0	18	5	2	0	0	0	0	0	9	1	0	0	2	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	40
7	0	56	5	5	0	0	0	7	0	1	0	0	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	80
8	0	85	6	60	2	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	2	46	21	0	0	0	0	0	0	226
9	0	0	27	10	0	0	0	5	0	21	4	2	2	1	4	0	2	2	0	2	0	0	2	5	89
10	0	32	1	11	0	0	2	4	0	0	0	0	0	1	4	0	3	0	0	0	2	2	0	0	62
11	1	12	0	1	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3	0	0	2	0	25
12	0	9	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	17
13	0	0	6	50	0	0	1	5	0	1	0	0	3	14	0	16	17	10	0	0	0	1	0	0	124
14	4	24	14	17	0	1	1	0	3	1	0	0	2	1	2	2	7	0	0	1	0	0	0	1	81
15	0	0	20	11	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2	1	1	0	0	1	0	2	0	1	42
16	2	126	4	15	0	0	0	8	4	5	0	0	9	7	1	1	6	1	0	3	0	3	0	3	198
17	2	28	4	21	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	5	1	10	4	9	0	0	6	0	0	94
18	0	30	46	10	1	0	0	6	2	4	0	1	1	1	6	1	1	1	0	2	0	0	0	1	114
19	1	6	136	32	1	0	2	9	0	6	0	0	0	0	31	0	3	1	0	6	0	1	0	3	238
TOPLAM	10	518	414	281	5	2	7	74	21	77	8	6	19	36	68	33	112	52	9	35	2	25	5	22	

Tablo 2'de kod ifadelerinin tezlere göre dağılımı ve toplam tekrarlanma sıklıkları yer almaktadır. En çok tekrarlanan ifadeler, büyükşehir belediye, muhtar, sorun, kaynak ve tarımdır. En az tekrarlanan ifadeler ise, çöp toplama, gelir yetersizliği, imar ve yol yapımı olarak tespit edilmiştir. İfadelerin birbirleri ile ilişkileri ve tekrarlanma sıklıkları içerik analizi ile birlikte değerlendirildiğinde temel sorun alanları ile uyumlu oldukları görülmektedir.

5. SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Türkiye'de büyükşehir belediye sistemini köklü değişimlere uğratan 6360 sayılı Kanun, bir seçim dönemini geride bırakarak altı yılı aşkın bir süredir uygulanmaktadır. Kanun'la büyükşehir belediye sayısının artırılması ve büyükşehirlerin sınırlarının genişletilmesinde etkinlik, verimlilik, ölçek ekonomisinin avantajları, büyük çaplı yatırımların önündeki engellerin kaldırılması vb. gerekçeler öne sürülmüştür. Kanun yayımlandığı 2012 yılından beri gerek siyasal alanda gerekse akademik ortamlarda yoğun bir şekilde tartışılmıştır. Akademik tartışmalar önceleri Kanun'un lafzı üzerinden yapılırken özellikle 2014 yılında uygulanmaya başlamasının ardından ampirik düzeyde de incelenmeye ve tartışılmaya devam etmiştir. Bu çalışmada, 6360 sayılı Kanun'un ilk uygulama dönemini nasıl geçirdiği konusunda akademik araştırma sonuçları ele alınmıştır. Kanun'un etki alanının genişliği sebebiyle sadece ilçelere ve kırsal alana/mahallelere olumsuz yansımaları incelenmiştir.

Kırsal alana ilişkin tespit edilen sorunlar; henüz il özel idarelerinin boşluğunun doldurulmadığı, hizmet almada ve muhatap bulmada sorunlar yaşandığı, yaşam maliyetlerinin yükseldiği, küçük ilçe belediyelerinin imkanları yetersiz olduğu için uzak mahallere yeterince hizmet

götürülemediği, ulaşım sorunları yaşandığı, büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasında koordinasyon sorunları yaşandığı, kentsel hizmetler konusunda uzman olan bir belediyenin kırsal alanın sorunlarını anlamasının güç olduğu, kırsal alanda yaşayan vatandaşların sistemdeki değişim konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması nedeniyle sorunlarını eskiden olduğu gibi muhtarlara iletmeye çalıştıkları, ilçe belediyelerinin kendilerine yeterince ilgi göstermediği, siyasi ya da informal ilişkilerin hizmet almada etkili olduğu, muhtarlıkların bütçeleri olmadığı için küçük sorunları bile çözemedikleri, köy arazilerinin belediyelere devredilmesi sonucunda bu alanların imara açılacağı için tarım arazilerinin azalacağı, 6360 sayılı Kanun sonrası imar izinleri ve diğer mevzuat bakımından hayvancılık faaliyetlerinin olumsuz etkileneceği, hizmet ve kaynak dağıtımında yerel birimler arasında adaletli davranılmadığı, yönetime katılım konusunda sorunlar yaşandığı, düzenlemenin köylünün demokratik haklarını azalttığı ve hizmette yerellik ilkesine uygun olmadığı yönündedir.

Akademik çalışmalarda ilçe belediyelerinin 6360 sayılı Kanun sonrası yetki kayıplarının olduğu, büyükşehir belediyesinin vesayetinin arttığı, büyükşehir belediyesi ile aralarında görev, yetki ve siyasi çatışmaların ve paylaşım sorunlarının olduğu, görev sahalarının genişlemesine rağmen gelirlerinde yeterince artış olmadığı, çok uzak mahallelere hizmet götürmek zorunda kaldıkları için hizmet kalitesinin merkez ile kırsal arasında farklılıklara yol açtığı, kentsel hizmetler konusunda uzman olan belediyelerin kırsal hizmetleri sunmada sorunlarla karşılaştıkları, aynı mekan üzerinde hem büyükşehir belediyesinin hem de ilçe belediyesinin görevinin bulunması sebebiyle bazen vatandaşların muhatap bulmada sıkıntı yaşadığı ve belediyeler arasında koordinasyon problemleri yaşandığı tespit edilmiştir. Özellikle büyük nüfuslu ve gelişmiş ilçelerin düzenlemeden olumsuz etkilendiği için yetki ve kaynaklarını paylaşmada isteksiz davrandıkları tespit edilmiştir.

Sonuç olarak 6360 sayılı Kanun hakkında uygulama öncesinde yapılan eleştirilerin büyük çoğunluğunun uygulama ile birlikte yaşanmaya başladığı görülmüştür. Yaşanan aksaklıkların giderilmesi için 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu tekrar gözden geçirilmeli, mahalleye ve kırsal alana ilişkin hizmetler ya ilçe belediyelerine kaynak ve yetki aktarılarak ya da aynı mekan üzerinde iki farklı belediyenin görevi sona erdirilerek çözümlenmelidir. Ölçek büyütmenin ekonomik bir avantaj sağlayıp sağlamadığı tekrar gözden geçirilerek yeni bir örgütlenme modeli geliştirilmelidir. İl genelinde tüm imar planlarını yapma yetkisi büyükşehir belediyesi bünyesinde katılımcı bir yaklaşımla oluşturulacak komisyona verilmelidir. Kırsal ve kentsel mahalle ayrımı yapılarak kırsal mahallelerin statüsü güçlendirilmeli ve tarım ve hayvancılığı olumsuz etkileyecek düzenlemeler yeniden gözden geçirilmelidir.

KAYNAKÇA

Avşar, Y. (2020). Türkiye'de 6360 Sayılı Yasa Kapsamında Mahalle ve Köy Yönetiminde Yaşanan Değişim ve Dönüşüm. Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Doktora Tezi.

- Ayyıldız, M., Çiçek, A., ve Ayyıldız, B. (2016). 6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Olası Etkileri. *Nevşehir Bilim ve Teknoloji Dergisi TARGİD, Özel Sayı*, 280-285.
- Bahadır, G. (2017). 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası'nın Muhtarlıklar Üzerine Sosyo-Ekonomik Etkileri: Vakfıkebir/Trabzon Örneği. Trabzon: Avrasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Blatter, J. (2009). *Efficiency and Democracy: Reconstructing the Foundations of a Troubled Relationship*. I. Blühdorn içinde, In Search Of Legitimacy : Policy Making in Europe And The Challenge Of Complexity (51-71). Opladen ve Farmington Hills: Barbara Budrich Publishers.
- Çavuşoğlu, A. (2019). 6360 Sayılı Kanun'un Kırsal Alan Yönetimine Etkisi: Antalya İli Örneği. Burdur: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Dağlı, Z. (2018). 6360 Sayılı Yasanın Getirdiği Genişletilmiş Büyükşehir Modeli İle Yerel Kamusal Hizmetlerin İl Sınırlarına Kadar Genişlemesinin Etkileri: Kocaeli ve Sakarya Örneği. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Doktora Tezi.
- Daşçı, S. (2016). 6360 Sayılı Yasanın Kamu Hizmetlerinin Sunumuna Etkisi: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Örneği. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Eryılmaz, B. (2014). *Kamu yönetimi*, 7. Baskı. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Genç, F. N. (2014). 6360 Sayılı Kanun ve Aydın'a. Etkileri. *Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(5), Özel Sayı, 1-29.
- Kalkan, Y. (2018). 6360 Sayılı Kanun'un Kırsal Gelişime Etkisinin İncelenmesi: Van Büyükşehir Belediyesi Örneği. Şanlıurfa: Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Kalpaklıoğlu, G. (2017). 6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Etkilerinin Değerlendirilmesi (Ordu Büyükşehir Belediyesi Örneği). Ordu, Ordu: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Karaoğlu, B. (2018). 6360 Sayılı Yasa ve Uygulamasına Yönelik Değerlendirmeler: Hatay (Kırıkhan) Örneği. Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Karataşlar, E. (2019). Büyükşehir Belediyesi ile Büyükşehir İlçe Belediyeleri Arasındaki İlişkilerin 6360 Sayılı Yasanın Gereçekleri Bağlamında Değerlendirilmesi: Balıkesir Örneği. Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Karpuz, G. İ. (2019). 6360 Sayılı Kanun Sonrası Mahalleye Dönüşen Beldeler Açısından Bir Değerlendirme: Akhisar Örneği. Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Kesgin, B. (2015). Etkinlikle demokratiklik arasında belediyeler. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 7(14), 157-176.
- Koç, M. (2018). 6360 Sayılı Kanun'un Mahalleye Dönüşen Köylerde Muhtarlığa Etkisi (Muğla Deneyimi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yerel Yönetimler Anabilim Dalı Yerel Yönetimler ve Kent Politikaları Bilim Dalı Doktora Tezi.
- Sarıhan, N. Ö. (2019). 6360 Sayılı Yasa ile Ortaya Çıkan Ölçek Tartışmaları Ekseninde Belden Dönüştürülen Mahallelerde Hizmet Algısının Farklı Boyutlarıyla Trabzon

Örneğinde Tartışılması. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Doktora Tezi.

- Sezik, M. (2015). 6360 Sayılı Kanun'a Göre Büyükşehirlerde Bütünleşme Sürecinin Etkileri: Malatya Örneği. Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Doktora Tezi.
- Susta, G. O. (2018). 6360 Sayılı Yasa İle Oluşan Yeni Büyükşehir Yasası'nın Kırsal Alanda Hizmet Etkinliği Açısından İncelenmesi: İzmir İli Kirazlı İlçesi Araştırması. Ankara: Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Swianiewicz, P. (2010). If territorial fragmentation is a problem, is amalgamation a solution? *An East European Perspective. Local Government Studies*, 36(2), 183-203.
- Şahin, F. (2019). 6360 Sayılı Kanun'la Birlikte Köy Tüzel Kişiliğinin Kaldırılmasıyla Oluşan Mahallelere Verilen Kamu Hizmetlerinin Değerlendirilmesi: Tekirdağ Örneği. Bartın: Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Toprak, H. (2019). 6360 Sayılı Yasanın Olumlu ve Olumsuz Yönleri: Denizli Kenti Örneği. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Turan, M., ve Duru, B. (2014). Anakentin Zayıf Halkaları: İlçe Belediyeleri. Uluslararası Türk Dünyası Yerel Yönetimler Sempozyumu (s. 283-191). KKTC: Deniz İşçioğlu.
- Yetkin, O. (2017). 6360 Sayılı Yasa ile Büyükşehir Olan Muğla İlinde Yerel Kamu Hizmetlerinin Dönüşümünün Marmaris İlçesi Özelinde İncelenmesi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Yıldız, K. (2018). Yönetimsel Etkinlik ve Yerel Demokrasi Bağlamında 6360 Sayılı Yasanın Mersin İli Ölçeğinde Uygulanabilirliği. Mersin: Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.